

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Qvaestio LXVII. De Ministro Baptismi. In octo Articulos diuisa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

49 Sola voluntas mori cōdi pro Christo, in iusto sufficit ad martyrium.

Dico Sextò, Sola voluntas subeundi mortem pro Christo videtur sufficere in iusto, vt sit verus Martyr, etiamsi nullum alium actum habuerit. Est communior sententia Doctorum. Ratio est; Quia cum ipsum opus Martyrij, id est, ipsa persectio, habeat hoc priuilegium, vt quasi ex opere operato gratiam conferat, vt colligunt Doctores ex illis verbis Domini Matthæi 10. v. 31. *Omnis qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo qui in calis est.* & Luc. 9. v. 24. *Qui perdidit animam suam propter me, saluam faciet illa.* in iusto autem sit sufficiens dispositio ad gratiæ infusionem, & nullum impedimentum, necessariò effectum suum in illo habebit. Vnde etiamsi dormiens occidatur, erit Martyr. Quæ ratio etiam probat satis esse credibile, iustum fore Martyrè, si in odium fidei dormiens occidatur, quamuis nihil antea de Martyrio cogitarit: quod insinuat Caietanus infra qu. 87. art. 1. & docent multi recentiores. Nec obstat, quòd Martyrium in adultis debeat esse aliquo modo voluntarium: videtur enim sufficere posse voluntas habitualis, quando aliunde actualis impeditur; sicut sufficit ad Sacramenti Eucharistiæ, & extremæ Vnctionis perceptionem. Iustus autem censetur in habitu paratus mori pro Christo, quando necesse fuerit; sicuti habitu cõsetur remedia velle facere salutis, quando fuerit opus. Aduerte tamen, tale Martyrium non cenferi actum Fortitudinis; sed solum est externa professio habens priuilegium, sicut in infantibus.

Etiã in dormiente

Sufficit voluntas habitualis.

Non erit actus Fortitudinis.

DVBIVM III.

Quando Martyrium conferat gratiam?

Caietani opinio r. cõfatur.

Caietanus 2. qu. 124. ar. 4. insinuat dari in primo non esse, id est, in primo instanti quo homo non est, & anima non informat corpus: putat enim tunc Martyrem mereri. Sed hoc non videtur probabile. Nam hoc momentum nõ pertinet ad statum vie; homo enim tunc non est: vnde non habet amplius statum merendi. Et Cõfirmatur; Quia alioqui fieri posset, vt qui tota vita nec fidem, nec gratiam, nec meritum habuit, incipiat hæc habere post hanc vitam: quod non est consentaneum Scripturis, quibus dicitur *Recepturũ quemque prout gessit in corpore.* 2. Corinth. 5. v. 10. Et, *Vbi lignum ceciderit, ibi fore, siue ad Austrum, siue ad Aquilonem?* Ecclesiastæ c. 11 v. 3.

Dicendum ergo est, Si datur vltimum instans vitæ, valdè credibile est tunc dari gratiam Martyrij; nam tunc est terminus Martyrij. Consentaneum autem est, vt conferat gratiam in termino quo completur; sicut Sacramenta eam conferunt in termino quo complentur. Quòd si non datur vltimum instans vitæ, probabilis est dari paulò antè separationem animæ, quando ex vlnneribus necesse est mortem sequi. Ita Vega lib. 6. cap. 37. Credibile autem est eum diuinitus postea custodiri vsque ad instans mortis, vt non peccet, si adhuc ratione vtitur. Quòd si contingeret talem postea diuinitus sanari, valdè probabile est fore confirmandum in gratia; sicut credendum est de iustis, qui excitantur à mortuis; ne illis hoc beneficium sit damno.

Vel datur in vltimo instanti vitæ.

Vel paulò antè separationem animæ.

ARTICVLVS XII.

Vtrum Baptismus Sanguinis sit potissimus inter alia baptisinata?

51 Præstantia Baptismi Sanguinis.

R Espondetur Affirmatiuè. Patet hoc ex Cypriano, Augustino, & alijs supra citatis. Probatur Primò, Quia Baptismus Sanguinis, nos reddit similes imitatione Passioni Christi, à qua omnia baptisinata vim habent: reliqua verò minimè nos similes reddunt.

Secundò, Quia Ecclesia festa Martyrum celebrat: ergo per Martyrium confertur maior gratiæ mensura, quàm per Baptismum Aquæ. De quo quidam non rectè dubitauit. Quod etiam ex eo patet, quòd detur Martyribus *Aureola*; id est, singularis quædam gloria, distincta ab illa communi & essentiali: *Aureola* autem non datur sine maiori gratia.

Baptismus tamen Aquæ in eo excellit, quòd Aquæ Characterem imprimat, & sit Sacramentum.

Flaminis.

Baptismus Flaminis multorum iudicio superat Baptismum Aquæ in hoc, quòd maiorem gratiæ mensuram conferat; quia in illo iustificatur homo per propriam dispositionem. Et hoc est admodum probabile, præsertim quando dispositio seu actus charitatis est multum intensus. Valdè enim verosimile est paruulos post Baptismum morientes, fore infimos in gloria: quia nihil ad suam salutem proprio conatu contulerunt.

QVÆSTIO LXVII.

De Ministro Baptismi.

In Octo Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum ad officium Diaconi pertineat Baptizare?

Non pertinet id ad eum ex officio.

R Espondetur, Non esse Diaconi ex officio; sed solum ex commissione Sacerdotis vel Episcopi. Prior pars patet. Quia Diaconi tantum est ministrare Sacerdoti in Sacramentorum dis-

penfatione & sacrificio; vt patet ex nomine, quod *Ministrum* significat: ergo ex officio non potest baptizare. Idem expressè docet Clemens lib. 3. Cõstitut. Apost. cap. 11. & Gelafius canone *Diaconos*: distinctione 93.

Quòd autem possit ex commissione, etiam solemniter; Probat, Quia in ordinatione eius dicitur, quòd debeat baptizare & prædicare: quod tamen non sic intelligendum est, quasi per ordinationem efficiatur ordinarius minister Baptismi; sed

Sed ex commissione.

sed quia redditur idoneus, cui id possit committi tanquam extraordinario.

Sine eâ si solemniter baptizet, sit irregularis.

Quod si absque commissione baptizet solemniter, fiet irregularis, tanquam exercens actum Ordinis alieni; vt docent communiter Doctores ex Cap. 1. de Clerico non ordinato. quod est Hormisdæ Papæ. Glossa in Canonè Diaconis. dist. 93. excipit casum necessitatis; tunc enim posse Diaconum suo iure baptizare, & corpus Christi erogare. Sed cum nulla sit necessitas solemniter conferendi Baptismum, verius est etiam tunc fieri irregularem. Adde tamen, neminem, siue Clericum, siue Laicum, fieri irregularem, si baptizet absque solemnitate, quamvis id extra casum necessitatis, aut præsentis Sacerdote, ius alterius illicite usurpans, faciat. Docet Panormitanus in cap. illud primum. Et Nauarrus cap. 22. Enchiridij n. 7. & cap. 27. num. 242. Ratio est; Quia, vt sic datur, non est actus Ordinis.

2. Solemnis baptismus non potest subdiacono committi, nisi à solo Papa.

Petes, An Subdiacono possit committi solemniter Baptismus? Respondeo, Non posse à Presbytero vel Episcopo committi; quia est contra iura. Potest tamen à Pontifice; quia hæc solemnitas consistit in cæremonijs, quæ sunt ex institutione Ecclesiæ. Vnde per eum, in quo est plenitudo Ecclesiastica potestatis, potest etiam Subdiacono concedi, sicut & Diacono.

ARTICVLVS II.

Vtrum ad officium Sacerdotis pertineat baptizare?

3. Contenti id sacerdoti ex officio.

Respondeo, Sacerdotibus id continere ex proprio officio, & ordinaria potestate. Patet ex Concilio Florentino: *Minister (inquit Concilium) huius Sacramenti est Sacerdos, cui ex officio competit baptizare.*

Dices Primò, Ergo infans poterit cuius Sacerdoti offerri, similiter Paganus.

Respondeo Negando Consequentiam; Quia idè tantum dicitur Sacerdoti ex officio hoc cõuenire, quod non requirat alium Ordinem, vt sit proprius minister Baptismi; sed per Sacerdotium habeat omnem potestatem Ordinis ad hoc Sacramentum requisitam. Requiritur tamen præterea iurisdicctio; quia soli Pastores Ecclesiæ possunt admittere ad Ecclesiam, & populum Sacramentis & verbo Dei pascere, vel illi, quibus id ipsi commiserint.

Eget tamen ad hoc iurisdictione.

Infans ergo offerri debet Pastori parentum; hic enim ratione parentum, habet ius in illum. Paganus autem alicui ex Ecclesiæ Pastoribus maioribus vel minoribus. Vnde Sacerdos non Parochus, non potest baptizare sine necessitate, vel sine commissione proprii Pastoris; vt fatentur omnes: & colligitur 16. qu. 1. Can. *Interdicimus*. Si tamen faceret sine commissione, non fieret irregularis; quia etsi sit usurpatio iuris alieni, non tamen alieni Ordinis.

Absque eâ si baptizet, non fiet irregularis.

Dices Secundo, Patres docent Sacerdotem nõ posse solemniter baptizare sine Episcopi auctoritate. Tertullianus lib. de Baptismo; *Dandi quidem Baptismum (inquit) ius habet summus Sacerdos: dehinc Presbyter, & Diaconi; non tamen sine Episcopi auctoritate, propter Ecclesiæ honorem.* Et Hieronymus Dialogo contra Luciferianos: *Inde venit, vt*

sine Chrismate & Episcopi in unctione, neque Presbyter neque Diaconus ius habeat baptizandi.

Respondeo, Hoc videri intelligendum de Sacerdote consecrato præcisè secundum suam ordinationem. Etsi enim ex sua ordinatione habeat plenam potestatem Ordinis ad Baptismum (in quo differt à Diacono;) tamen non habet iurisdictionem in populum, quam debet accipere ab Episcopo; & in hoc est similis Diacono.

ARTICVLVS III.

Vtrum Laicus possit baptizare?

Respondeo, In necessitate posse Laicum baptizare. Est definitum in Concilio Elibertino can. 38. & Florentino in decreto vnionis, vbi sic dicitur: *In casu necessitatis, non solum Sacerdos vel Diaconus, sed etiam Laicus, & mulier, imò etiam Paganus & hereticus baptizare potest; dummodo formam seruet Ecclesiæ, & facere intendat quod Ecclesiæ facit.* Idem docent Tertullianus & Hieronymus supra, qui etiam rationem adferunt; quia quod ex æquo accipitur, hoc ex æquo dari potest. Vide Capitulum *Constat*. de Consecratione. distinct. 4. ex Isidoro, & Capitulum *In necessitate*. ibidem.

4. Laicus in necessitate potest baptizare.

Confirmatur ex Scriptura: Quia Apostoli baptizarunt, cum adhuc essent Laici; vt patet Ioannis 4. Et Ananias qui Paulum baptizabat, Laicus fuisse videtur; vt alicubi testatur Clemens Romanus. Ratio est, quia decuit vt Sacramentum tantæ necessitatis non adstringeretur certo ministro; quam ob causam etiam in materia communissima institutum est. Contrarium sentit Calvinus lib. 4. Institut. cap. 14. §. 20. Sed sine ratione; cum omnes ministri Calvinista sint Laici: & ipse doceat Sacramentum solum excitare fidem, quæ etiam à muliere per verbum Dei potest excitari.

Exemplo Apostolorum & Ananias.

Calvinus negat.

ARTICVLVS IV.

Vtrum Mulier possit baptizare?

Respondeo posse in necessitate. Definitum est ab Urbano Papa II. qu. 3. Can. *Super quibus*. Et in Concilio Florentino. Sic in veteri testamento mulieres in necessitate circumcidebant: vt patet Exodi 4. vbi Sephora, cum Angelus vellet eam, vel Filium eius, vel vt alij volunt, Moysen occidere, circumcidit Filium suum.

5. Mulier in necessitate potest.

Aduertendum tamen, Mulierem non posse baptizare in necessitate, si præsens sit vir, nisi fortè ipsa sit obstetrix & peritior: nec Laicum, si adfit Clericus: nec minorem Clericum, si adfit maior; iuxta communem sententiam Doctorum. Huius tamen Ordinis inuersio non censetur peccatum mortale (nisi fortè Sacerdos negligatur;) quia nõ est officij alieni usurpatio, eum nemo ex inferioribus absolutum ius aut officium habeat; sed solum est quædam indecentia. Secus est si Sacerdos omittatur, quia ei ex officio competit: qui etiam sine causa non potest Diacono facere potestatem baptizandi, licet sine solemnitate, propter honorem Sacramenti; multoq;e minus laico.

Ordo inter eos, qui baptizare possunt.

ARTI-

ARTICVLVS V.

Vtrum non baptizatus possit
baptizare?

Respondetur Primò, In extrema necessitate etiam infidelem posse baptizare. Definitum est à Nicolao Primo in Epistola ad consulta Bulgarorum cap. 104. & in Concil. Lateranensi magno, Capitulo *Firmiter*. & in Florentino. Secundò, Si absque necessitate hoc fieret, vterque, tam baptizans, quam baptizatus grauius peccaret.

Petes; Quale peccatum est, si femina, vel laicus extra calum necessitatis baptizet?

Respondeo, Communis sententia est esse peccatum mortiferum. Primò; Quia est contra præceptum Ecclesie in re graui. Secundò, quia est alieni muneris vsurpatio: baptizare enim est proprium munus Sacerdotum. Tertiò, Quia si Sacerdos sine necessitate prætermittet Baptismi solemnitate, mortiferè peccaret. Similiter si alienum subditum sine debita licentia; vt patet 16. q. 1. Canone *Interdicimus*. iuncta glossa. Pari modo si in domo priuata absque necessitate baptizet

Sacerdos, mortiferè peccat; nisi sit Filius Regis vel Principis, vt colligitur ex Clementina Vnica. de Baptismo: ergo potiori iure dicendum est grauius peccare laicum, qui sibi non subditum in domo priuata, & sine necessitate baptizat: nam est contra ius diuinum. Vnde monendæ sunt obstrictrices, ne sine magna necessitate infantes baptizent. Ignorantia tamen inculcata potest eas excusare à peccato, vt hic Caietanus docet: sicut & Iudæum, qui seipsum baptizauit; de quo habetur in Capitulo *Debitum*. de Baptismo, & eius effectu.

ARTICVLVS VI.

Vtrum plures possint simul vnum
baptizare?

Notandum est; Hunc Articulum dupliciter posse intelligi. Primò, Vtrum duo possint simul tanquam ministri partiales vnum baptizare. Secundò; Vtrum tanquam ministri integri & per se sufficientes?

De priore sensu: Caietanus hic, & Marsilius qu. 4. ar. 8. putant Baptismum esse legitimum, si alter infantem abluat, & alter verba proferat, modo hæc moraliter simul fiat. Sed longè verius est talem baptismum non valere. Insinuat D. Thom. hoc loco: estque communior sententia Doctorum. Ratio est; Quia supposita institutione Christi, prout nunc est, quacumque forma vtentur, committent mendacium. Si enim is qui formam profert, dicat, *Ego te baptizo*, mentitur; quia ipse non abluit infantem, sed alter. Si dicat, *Nos te baptizamus*, similiter mentitur; quia significat etiam se abluere infantem, cum alter solus abluat.

Respondet Caietanus non committi mendacium in forma: Quia *baptizo* hic significat nõ abluere aqua, sed sacramentum Baptismi impendo: sensum enim esse, *Nos te baptizamus*, id est, *Nos tibi Sacramentum Baptismi impendimus*: hoc autem verum

esse; nam duo illi conficiunt & conferunt vnum Sacramentum partiale.

Sed Contrà: *Baptizo*, Primò & immediatè significat *Abluere*, & secundariò significat *Baptismi Sacramentum impendo*, scilicet mediante ablutione: vnde semper significatur, quod ille abluit, qui Sacramentum impendit, Confirmatur; quia forma illa non potest conuenienter materiam determinare, eiusque arctare significationem, nisi ab eodem ministro procedat: debent enim procedere ex eadem intentione, cum ab intentione definentur ad significandum & efficiendum: vnde etiam nunquam aliter visum est in Ecclesia factum.

Sed instat Caietanus; Si alter vtatur forma Græcorum, *Baptizetur seruis Christi*, altero ablucante, nullum committeretur mendacium: ergo sic saltem constabit Baptismus.

Respondeo Negando Antecedens; Quia forma Græcorum intelligenda est iuxta formam Latinorum, hoc sensu: *Baptizetur seruis Christi à Christo per me*; quod etiam perpetuus Ecclesie vsus confirmat, in qua nunquam nisi ab vno ministro datus est Baptismus. Deinde, etsi possint illa verba ab altero sic deprecatoriè dici; non tamen præcè: quo tamen modo debent accipi. Qui enim nõ abluit, non potest dicere *Baptizetur*, intendendo per suam actionem abluere, quia tunc significaret se abluere. Hinc patet, multò minus perferri Sacramentum, si forma diuidatur, & alter dicat, *Ego te baptizo*; alter, *In nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti*: quia tunc invocatio Trinitatis non determinabit verbum *Baptizandi*, nec eleuabit ad significationem Sacramentalem.

De altero sensu: Si duo ministri vnum hominem abluant, vtroque integram formam proferente, legitimus erit Baptismus. Est certum. Vbi tamen aduerte, etiam qui prior absoluet, baptizaturum; qui posterior, nihil effecturum, quia tunc subiectum incapax. Quod si eodem momento absoluant, vterque verè baptizabit, & effectus Baptismi erit integrè à singulis.

Dices; Vnus effectus non potest esse à duabus causis integris eiusdem rationis. Respondent quidam non esse duo Sacramenta Baptismi, sed vnum tantum, quod etiam insinuat D. Thomas.

Sed contrà; Quia hic sunt duæ formæ, duæ ablutiones, duo ministri, & duæ intentiones, vt duo Sacramenta. rectè Caietanus notat: ergo sunt duo numero Sacramenta. Neque D. Thomas contrarium sentit, sed solum vult non esse duo effectum & subiectum supposito. Vnde dicendum est, vnum effectum posse esse à duabus causis integris, præsertim quando illæ sunt causæ morales. Imò in moralibus id fieri potest. Idem accidit in consecratione, quando recens ordinati ex consuetudine Ecclesie pronuntiant formam consecrationis simul cum Episcopo: tunc enim, si eodem momento finiant, illa transubstantiatio integrè est à pluribus causis.

DVBIUM I.

Vtrum sit verus Baptismus, si duo sic simul baptizent: Ego te baptizo, si alius te non baptizat?

Respondeo, Si sic intelligant, *Ego te baptizo*, si alius, quantum in se est, te non baptizat; sic non est Baptismus, quia se mutuo destruant. Si autem sensus

6
Infidelis
potest in
necessitate.

Laius vel
Femina
baptizans
extra ne-
cessitatem,
peccat mor-
taliter.

In priuata
domo quã-
do liceat
baptizare.

Quomodo
intelligen-
da forma
Græcorum.

8
Valeat Ba-
ptismus, si
duo, vtro-
que mini-
stri simul
Baptizent.

Tunc sunt
duo Sacra-
menta.

sensus sit, Ego te baptizo, si alius suo baptismo me non præuenit, sic is baptizat qui alium præuenit, absolvens formam, & applicans materiam ante alterū.

D VBIVM II.

An sit legitimus baptisimus, si vterque utatur hac forma: Nos te baptizamus?

10
Responso
est cum li-
stinctione,

Respondeo, Si Nos accipiatur pro singulari, auctoritatis causâ, erit legitimus baptisimus. Si autem accipiatur pro duobus, vt sit idē, Ego & Paulus; sic rursus dupliciter potest intelligi. Primò, diuisim: & sic efficitur verum Sacramentum ab illo, qui formam prior complet; alter autem nihil efficit. Ratio est, Quia hęc est sufficiens intentio, & forma necessaria, scilicet, Ego te baptizo &c. Quòd autē implicitē addatur etiam Paulum te baptizare, non vitiat formam; quia nō comprehenditur tanquam necessarium ad substantiam baptisimi. Atqui communis sententia est, quando Minister aliquid extraneum addit formæ, non tamen vt necessariū, id non vitiare formam: vt si dicas, Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. & Beata Virginis.

In Sacra-
mentis (ex-
cipe Matri-
monium &
Pœnitentiam) non
est nisi
vnus Mi-
nister.

Secundò, Potest illud Nos accipi cōiunctim, vt significet ytrumque partialiter baptizare, & cum dependētia alterius ab altero: sicut cū dicimus, Nos trahimus nauem, quam neuter tamen seorsim trahere potest: sic neuter conficit Sacramentum. Ratio est, Quia, vt rectè D. Thomas, neuter seorsim dicere potest, Ego te baptizo: sicut neuter trahentium nauem seorsim dicere potest, Ego traho nauem. Ad rationem autē Sacramentorū, excepto Matrimonio & Pœnitentiâ, vnus tantū requiritur minister. Ratio est, institutio Christi, qui cū vnus sit, conuenienter Minister suum, qui in Sacramento administrādis illius vicem gerit, vnum esse voluit, & conferre Sacramentum vt Ministerū integrum, à nemine quā à se necessariam dependentiam habentem, iuxta illud: Vnus Dominus, vna fides, vnum baptisma, ad Ephes. 4. Et hoc est quod voluit D. Thomas hoc loco.

ARTICVLVS VII.

Vtrum requiratur aliquis, qui Baptizatum de fonte leuet?

ARTICVLVS VIII.

Vtrum teneatur is ad eius instructionem?

11
Cur Suscep-
tor adhibe-
atur.

Respondetur Affirmatiuè. Notandū est Primò, Hanc cœremoniam adhibendi Susceptoris, esse sanctam iam inde ab Apostolis; vt testatur Dionysius de Eccles. Hierar. c. 2. par. 2. qui Susceptor per hoc, quod infantem re ipsa contingit, & excipit, significat se illum in suam curam suscipere. Ratio huius est. Primò, Nam sicut is, qui corporaliter in lucem editus est, eget nutrice & pædago, vt foueatur & instruat: ita qui per baptisimū spiritualiter regeneratus est, eget aliquo spirituali nutritio & pædago, cuius ope in vita spiritali foueatur & crescat. Secundò, Vt apud Ecclesiam sit tectis suscepti baptisimat. Tertiò, Vt loco paruuli respondeat, & spondeat eam præ-

stirum, quæ ipsemet sponsurus esset, si per ætatem posset; vnde Sponsor & Fideiususor vocatur à Tertulliano lib. de Baptismo.

Hinc patet, quod sit munus Susceptoris: teneatur enim non solum ex charitate, sed etiā ex officio, baptizatum instruere in ijs quæ ad fidem & mores pertinent, si opus habeat. Quod etiā patet ex Cap. Vos autem, de Consecrat. dist. 4. Vnde si aduerteret illum à parentibus vel tutoribus non instrui, teneretur ipsè hoc supplere. Postquā verò baptizatus semel instructus fuerit, cessat obligatio Susceptoris; quia nō amplius censetur esse in statu pueritiæ spiritalis, in quo opus habeat pædago. Et iuxta hanc moderationem intellige quæ dicuntur in Capitulo Vos autem.

Quod eius
munus.

Notandum Secundò, Quibusdam esse interdictum ab Ecclesia munere Susceptoris.

12

Primò, Infidelibus: Patet Can. In Baptismate, de Consecrat. d. 4. Si tamen attentarent, non contraherent cognationem spiritualement. Sicut enim, qui non est natus carne, non potest esse cognatus carnalis; ita neque is, qui non est renatus spiritu, potest esse cognatus spiritualis.

Arcentur
munere
Suscepto-
ris.

Secundò, Monachis & Abbatibus est prohibitum. Patet hoc Can. Non licet. 1. de Consecrat. dist. 4. & Can. Placuit 2. qu. 1. & alibi. Ratio est, Quia debent vacare silentio & orationi. Si tamen susciperent, cognationem contraherent. Illis tamen Religiosis, qui Monachi non censentur, non est prohibitum; vt Mendicantibus: nam nomen Monachi in materia odiosa strictè accipitur.

Infideles.

Monachi.

Non tamen
Religiosi.

Tertiò, Parentibus prohibetur, ne suam prolem suscipiant: Can. Dicitur est 30. q. 1. Aduerte tamē, Si legitimo Matrimonio iuncti sint, non nasci impedimentum redditionis debiti: imò valde probabile est, nec etiam petitionis, quamuis ex malitia id fecissent, vt colligitur ex Cap. Si vir vel mulier. de Cognatione spiritali, & Cap. De Deo 3. qu. 1. Etsi plerique Doctores contrariū sentiant. Exempli gratia, Si pater suscepisset, vel baptizasset suum filium, etiam extra casum necessitatis, non solum vxori petenti debitum potest reddere, sed etiam petere. Ita Cardinalis in dictum Cap. Si vir vel mulier; & multi alij Doctores antiquiores. Vnde per hæc Capitula derogatum est iuri antiquo, scilicet Canoni Peruenit, & Can. Prædictum 30. qu. 1. vbi iubentur separari, etiam si per ignorantiam factum esset. Aduerte tamen, Inter non coniunctos Matrimonio, legitimo nasci impedimentum dirimens vsque ad secundum gradum inclusiuè; vt patet ex Concilio Trident. addita explicatione Pij V. de qua suo loco.

Parentes.

Possum hi
reddere &
petere de-
bitum.

Quartò prohibetur, ne plures siue vir siue mulier, aut ad summum vnus & vna baptizatum suscipiant. Ita Concilium Trident. sess. 2. cap. 2. Ratio est, Quia disciplinæ & institutionis ordo multitudine præceptorū perturbari solet; & quia non expedit cognationem spiritualement inter tantum multos cōtrahi. Hinc fit, vt duo viri non possint simul suscipere eundem, nec dua femina. Quòd si plures suscipiant, vel tangant, quàm duo, id est, vnus & vna, & simul concurrant, nec Parochus aliquos peculiariter designauerit; probabile est quod nullus ex illis contrahet cognationem spiritalement: id enim videtur posse colligi ex verbis Concilij. De quo plura infra.

Quot pos-
sint admit-
ti Suscep-
tores.

ansta
li. Paog
on. nes
oy. mon
T. S. ma
n. S. C.
n. S. C.
n. S. C.

QVÆSTIO LXVIII.

De Suscipientibus Baptismum.

In Duodecim Articulos diuisa.

ARTICVLVS I.

Vtrum omnes teneantur ad susceptionem Baptismi?

Est de Fide.

Respondetur Affirmatiuè, Omnes diuino præcepto teneri ad baptismi susceptionem. Admittunt hæretici. Probat: Matt. 28. Dominus iubet omnes baptizari: ergo omnes obligat ad baptismum. Patet Consequentiâ, Quia illis verbis datur Apostolis potestas & iurisdicção adducendi omnes gentes ad baptismum. Atqui hæc iurisdicção inutilis fuisset, nisi habuisset annexum præceptum, quo gentes tenentur obedire, & baptismum suscipere: Genesis 17. vers. 14. *Masculus cuius præputij caro circumcisa non fuerit, deletur anima illa de populo suo.* Ex quo loco omnes colligant Iudæos habuisse diuinum mandatû, vt circumciderentur. Atqui simili prorsus modo dictum est Ioan. 3. *Nisi quis renatus fuerit &c.* omitto alia loca. Ratio est, Quia omnes arctissimo præcepto tenentur recipere legem Christi, cuius professio, initiatio, & veluti ianua, est baptismus. Præterea omnes tenentur eniti, vt mortem æternam euadant, & salutem consequantur. Atqui baptismus ad hoc est necessarius; nam per hunc incorporamur Christo, à quo omnis salus.

ARTICVLVS II.

Vtrum sine Baptismo possit aliquis saluari?

Baptismus in re, vel in voto est necessarius necessitate medijs.

Respondeo & Dico Primò, Sine Baptismo in re vel in voto suscepto, non potest quisquâ salutem assequi. Est fide tenendum. Probat, Concil. Trident. sess. 6. can. 4. *Si quis, inquit, dixerit Sacramenta nouæ legis non esse ad salutem necessaria, sed superflua, & sine eis, aut eorum voto hominè iustificari, anathema sit.* Et sess. 6. c. 4. agens de translatione à statu peccati ad statum gratiæ, addit, *Que quidem translatio post Euangelium promulgatû sine lauacro regenerationis aut eius voto fieri nequit.* Idem definitû ab Innocentio III. Cap. *Apostolicam*. de Presbytero non baptizato. Et Cap. *Debitum*. de Baptismo & eius effectu. Hinc sequitur, baptismum hoc modo esse omnino necessarium necessitate medijs. Per *Votum baptismi*, intelligimus desiderium efficax, quo quis proponit illum suscipere conuenienti tempore.

Adultus potest saluari per contritionem, vel amorè Dei includentem votum baptismi.

Dico Secundò, Adultus tamè, sine baptismo re ipsâ suscepto, iustificari & saluari potest per verâ contritionem, vel amorè Dei super omnia, includentem votum baptismi. Colligitur apertè ex Conc. Trid. suprâ, ita vt de eo nõ possit dubitari.

Probat: Primò, Ex Scripturis. Actorum 10. Cornelius iustus traditur ante Baptismum. Et Pe-

trus ibi complures baptizat, qui iam Spiritum S. acceperant. Ex quo loco manifestum est, ante realem susceptionem Sacramenti, etiam extra casum necessitatis, posse hominem iustificari. Ezech. 18. v. 21. *Si impius egerit penitentiam, omnium iniquitatum eius non recordabor amplius.* Similia multa habet cap. 3.

Probat: Secundò, Ex Patribus. Ambrosius Oratione funebri in obitu Valentiniani Junioris; *Audio, inquit, vos dolere, quòd non acceperit Sacramentum baptismatis: atqui hoc etiam in votis habuit: non ergo habuit gratiam quam desiderauit, non habuit, quam poposcit? Imò quia poposcit, accepit.* D. August. lib. 4. de Baptismo cap. 22. ex professo docet fidem & conuersionem cordis sufficere, quando temporis angustia baptismum excludit. Idem etiam ex professo docet epist. 77. ad Hugonem. Ratio est, Quia vera contritio est vltima dispositio ad iustificationem, connaturalis iustificationi in eo, qui peccati mortiferi sibi est conscius: & amor Dei super omnia est vltima dispositio in eo, qui peccati mortiferi non est conscius: Nam est perfecta voluntatis ad Deum conuersio: ergo in quocumque ea fuerit, hoc ipso momento infallibiliter sequitur iustificatio. Patet Consequentiâ, Quia lex connaturalis gratiæ non est minus firma quàm lex nature: atqui in rebus naturalibus postâ vltimâ dispositione statim sequitur forma: ergo &c.

Contritio, vel amor Dei, est vltima dispositio ad iustificationem.

Dices: Ergo non requiritur votum baptismi. Respondeo Negando Consequentiam: Quia ex quo Dominus baptismum præcepit tanquam medium necessarium, necesse est vt aliquo modo percipiatur, vel re ipsâ; vel si id fieri nequeat, saltem voto; alioquin non est vera & sincera conuersio: verum hoc votum vel virtute in ipsâ contritione & amore continetur, vel inde manat. Vnde etiam patet non semper requiri votum expressum, sed interdum posse sufficere implicitum votum: vt si Catechumenus, iam Christi fidem edoctus, cum vera animi conuersione moriatur antequam instrui possit de baptismo, sine dubio saluus erit, & tamen nullum habuit desiderium baptismi explicitum, quem ignorauit, sed solum implicitum, quatenus generatim desiderauit adhibere omnia salutis remedia à Christo præscripta, vel eius madata seruare. Sic cap. 10. Actorum Familia Cornelij videtur iustificata ante expressum votum baptismi: nam Petrus adhuc nihil dixerat de baptismo, quando Spiritus sanctus cecidit super eos. Denique, Si quis iam instructus, statim esset moriturus, nec vllam opportunitatem baptismi esset habiturus, is non teneretur habere votum explicitum baptismi; quia non potest habere desiderium absolutum, sed solum conditionatû & inefficax; ad quod nemo obligatur: quia quando constat rem esse impossibilem, est inutile ad suum finem. Sed plura de hoc in Tractatu de Penitentia.

Votum baptismi debet esse, vel expressum.

Vel implicitum.

ARTI-